

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1017/23-S

Název	Základní škola Šestajovice, okres Praha-východ
Sídlo	Komenského 158, 250 92 Šestajovice
E-mail	zs.sestajovice@seznam.cz
IČO	75 031 515
Identifikátor	600 052 125
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Helena Černochová, pověřena řízením
Zřizovatel	obec Šestajovice
Místo inspekční činnosti	Komenského 158 a U Váhy 1001, Šestajovice
Inspekční činnost na místě	11. až 13. dubna 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního a zájmového vzdělávání podle příslušných vzdělávacích programů, naplňování školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Príspevková organizace (dále „škola“) vykonáva činnosť základnej školy (dále „ZŠ“), školní družiny a školní jídelny. Vzdelávání žáků je uskutečňováno ve dvou budovách. V hlavní budově je umístěn druhý stupeň, čtvrté a páté třídy prvního stupně a školní jídelna. V druhé budově jsou první až třetí ročníky prvního stupně a pět oddělení školní družiny.

Ke dni inspekce se v ZŠ vzdělávalo 488 žáků ve 23 třídách. Naplněnost školy je 90 %. Škola eviduje 35 žáků s odlišným mateřským jazykem bez jazykové bariéry a 91 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), z nichž se šest vzdělává podle individuálních vzdělávacích plánů. K pravidelné docházce v pěti odděleních školní družiny bylo ke dni inspekce zapsáno 101 účastníků, nejvyšší povolený počet je naplněn ze 49 %.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízením školy je po odstoupení ředitele školy od 1. 1. 2023 dočasně pověřená zástupkyně pro druhý stupeň (dále „ředitelka“), která má předpoklady pro výkon své řídicí funkce. Některé své povinnosti delegovala na zástupkyni pro první stupeň. Společně zajišťují vedení do doby, kdy bude jmenován nový ředitel. Ředitelka má nově vytvořenou koncepci, jejíž cíle se daří částečně naplňovat. Zlepšila se spolupráce se zřizovatelem a komunikace mezi vedením školy a pedagogickým sborem, potřebná pro zvýšení kvality a efektivity výuky. Hodnocení průběhu vzdělávání vedení školy pravidelně sleduje především prostřednictvím hospitací, avšak k výsledkům nejsou následně vytvářena potřebná opatření. Předmětové komise či metodické sdružení spolupracují na zlepšení podmínek vzdělávání spíše formálně. Vzhledem k některým přetrvávajícím nedostatkům z předchozí inspekční činnosti však není činnost vedení dostatečně efektivní.

Základní vzdělávání zajišťuje 34 učitelů včetně ředitelky a sedm asistentů pedagoga, z nichž pět učitelů a tři asistentky pedagoga nemají potřebnou odbornou kvalifikaci, ale doplňují si požadované studium. Nekvalifikovanost učitelů neměla vliv na kvalitu poskytovaného vzdělávání. Zájmové vzdělávání ve školní družině je organizováno pěti kvalifikovanými vychovatelkami. Ředitelka vyvíjí snahu o získání kvalifikovaných pedagogů a asistentů pedagoga.

Škola nemá systematicky stanoven plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, přesto se mnozí pedagogové účastní seminářů zaměřených především na práci s třídním kolektivem, výtvarnou výchovu či dějiny. Příležitostí ke zlepšení je podpořit větší účast pedagogů na dalším vzdělávání a společné sdílení získaných poznatků a přenesení zkušeností do praxe.

Tým školního poradenského pracoviště (dále „ŠPP“) účinně poskytuje podpůrná opatření žákům se SVP a efektivně spolupracuje s pedagogy při vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření. Výchovná poradkyně a speciální pedagožka také náležitě koordinují činnost asistentů pedagoga a poskytují vhodnou metodickou podporu vyučujícím. Škola v rámci prevence rizikového chování spolupracuje s ochrannými složkami státu, s vnějšími partnery a organizacemi.

Vzájemné předávání informací v rámci školy je dostatečné. Informace o činnosti školy jsou zákonným zástupcům poskytovány prostřednictvím informačního systému, webových stránek, výroční zprávy a na třídních schůzkách, dostupné jsou také na nástěnkách v budově školy.

Materiální a prostorové podmínky umožňují naplňování ŠVP v plném rozsahu. Škola využívá všechny dostupné finanční zdroje pro nákup prezentační a digitální techniky. Vybavení učeben didaktickou technikou a názornými pomůckami je velmi dobré.

Školní družina pro svou činnost účelně využívá přizpůsobené kmenové učebny a další prostory školy včetně venkovního prostoru vybaveného herními prvky, které jsou bezpečné po stránce technické kontroly.

Bezpečnost vstupu do obou budov je zajištěna proti vniknutí nežádoucích osob. Žáci i účastníci jsou poučeni o bezpečnostních pravidlech při vzdělávání, úrazovost žáků je na obvyklé úrovni. Dohledy o přestávkách jsou stanoveny a v době inspekční činnosti byly vykonávány. Bezpečnostní rizika jsou vhodně minimalizována.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společnými pozitivními vlastnostmi hospitovaných vyučovacích hodin na prvním i druhém stupni bylo esteticky podnětné prostředí, příjemná, klidná atmosféra hodin. Dobré vztahy mezi učiteli a žáky vytvářely vhodný prostor pro společnou práci při výuce. Vzdělávání na obou stupních bylo správně nastaveno a vycházelo z podmínek školy. Hodiny byly většinou zahájeny vhodnou aktivizací učiva před výkladem nové látky nebo procvičováním dříve nabytých vědomostí. Při vyučování se nevyskytovaly kázeňské problémy, žáci vhodně respektovali třídní pravidla chování, na jejichž vytváření se aktivně podíleli.

V hodinách učitelé využívali převážně frontální výuku, která byla většinou méně efektivní a v jedné třetině hodin vedla k výrazné pasivitě žáků a jednotvárnosti činností. Aktivity vhodně zaměřené na sebereflexi, sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení byly zařazeny zřídka, převážně jen krátce a formálně. Jen v malé míře učitelé vhodně podporovali rozvoj komunikativních, sociálních a personálních klíčových kompetencí zařazováním práce ve skupinách či dvojicích. Digitální technika byla vhodně využívána učiteli k prezentaci učiva, jen ojediněle ji účinně využívali i žáci.

Na prvním stupni se sledované hodiny vyznačovaly rozdílnou přípravou a efektivitou zvolených vyučovacích metod. Kromě frontální výuky, která se střídala se samostatnou prací žáků, učitelky ve 2/3 hodin vhodně využily řízený rozhovor a prvky činnostního učení, kreativity i aktivního a kritického myšlení, jejichž zařazení mělo vliv na aktivitu žáků i vhodnou motivaci pro další učení.

V hodinách matematiky byli žáci cíleně vedeni k upevňování již dosažených matematických dovedností a zautomatizování algoritmických postupů. Do výuky byly dostatečně zařazeny úlohy rozvíjející logické myšlení. Vhodně byla využita práce s chybou a byl kladen důraz na důležitost dodržování pracovního postupu. Všichni žáci při zpracování zadaných úkolů získávali náležitou zpětnou vazbu o výsledcích své práce.

Ve všech sledovaných hodinách v oblasti Člověk a jeho svět se shrnovaly a opakovaly informace získané v předchozích hodinách. Absence vhodných názorných pomůcek vedla k nízké vizuální podpoře probíraného učiva. Prostá prezentace zjištěných informací, případně řízený rozhovor neměly přijatelný přínos pro všechny žáky a vedly k jejich zvýšené pasivitě.

V hodinách českého jazyka byly nejčastěji procvičovány mluvnické jevy, prohlubovány získané vědomosti a znalosti žáků. Učitelky účinně rozvíjely jejich slovní zásobu a využívaly mezipředmětové vztahy. V jedné třetině hodin byly účelně zařazeny manipulační činnosti s názornými pomůckami, které vedly k výraznějšímu ukotvení probíraného učiva a poskytovaly zpětnou vazbu vyučujícím o úrovni dovedností žáků.

V průběhu výuky anglického jazyka byla patřičně věnována pozornost rozšiřování slovní zásoby, poslechu rodilého mluvcího a podpoře komunikačních dovedností. Učitelka účelně používala cizí jazyk a komunikaci adekvátně přizpůsobila věku i úrovni znalostí žáků.

Všechny hodiny na druhém stupni byly připravené, až na výjimky věcně a správně. Jen ojediněle však byla uplatňována diferenciací úkolů s ohledem na rozdílné předpoklady

jednotlivých žáků. Málo četná a účinná byla práce s chybou. Charakteristické pro tyto hodiny bylo převažující dominantní působení vyučujících a menší zapojení žáků. Skupinové práce nebyly dostatečně organizovány, čímž byla ovlivněna efektivita práce a výsledky činnosti žáků. Následné vzájemné hodnocení ani sebehodnocení žáků nebylo výrazně zaregistrováno. Závěry hodin nebyly náležitě strukturovány, ve více než polovině sledovaných hodin přesahoval závěr hodiny do hygienických přestávek a jen ojediněle byla do závěru zařazena reflexe nebo formativní hodnocení učitelem. Málo prostoru bylo také věnováno práci s jinými informačními zdroji a podpoře kritického myšlení.

V hospitovaných hodinách přírodovědného charakteru dávali vyučující dostatečný důraz na zopakování již získaných znalostí žáků před probíráním nových témat. Žáci patřičně odpovídali na dotazy a věcně diskutovali. V rámci nedostatečné diferenciaci docházelo mnohdy v hodinách k časovým prostojeům, kdy rychlejší žáci čekali na dokončení práce u ostatních spolužáků. Ve výuce byla využita badatelská činnost jen ojediněle, stejně tak možnost vyvozování závěrů či hypotéz žáky, případně jiná forma podpory kritického myšlení. Didaktické pomůcky vhodné pro názornost výuky byly ve třídách k dispozici, použity však byly jen zřídka.

Výuka cizích jazyků a dějepisu probíhala s využitím klasických výukových metod, zejména vyprávění, vysvětlování a práce s textem. Byl kladen důraz na faktografii a teoretické znalosti žáků na úkor hledání souvislostí a uplatnění poznatků v běžném životě. V navštívených hodinách žáci a učitelé většinou pracovali pouze s tradičními učebními pomůckami, případně byla využita prezentace. Ve výuce cizích jazyků byl vhodně zařazen poslech, překlad a procvičování gramatiky, málo prostoru bylo dáno komunikačním dovednostem žáků v daném jazyce. Díky využití vhodných aktivizačních metod a forem pracovali v těchto hodinách všichni žáci. Učitelky jim dávaly dostatek času na řešení úloh a poskytovaly jim potřebnou individuální podporu, aniž by zužovaly zadání.

Při výuce českého jazyka učitelky dávaly důraz především na zvládnutí mluvnických pravidel jazyka a pravopisu, ojediněle na komunikační dovednosti žáků. Kladem bylo vedení žáků ke čtení a práci s literárními texty formou referátů o přečtených knihách, motivační je i pořádání literárních soutěží. Příležitostí ke zlepšení je zvětšit prostor pro práci s textem za účelem získání informací, tyto aktivity byly zařazeny jen v jedné třetině hodin.

Přítomnost asistentek pedagoga ve výuce byla přínosná nejen pro žáky s potřebou podpůrných patření, ale také pro ostatní žáky. S vyučujícími měly jasné rozdělené role, přičemž byla patrná jejich dobrá vzájemná spolupráce. Speciální pedagožka také v dostatečné míře vhodně realizuje předmět speciálně pedagogické péče.

Zájmové vzdělávání bylo pedagogickými pracovníky velmi dobře organizováno. ŠVP školní družiny je úzce provázán svým obsahem se základním vzděláváním. Školní družina se aktivně účastní školních akcí. Sledované aktivity probíhaly v příznivé atmosféře se zohledněním individuálních potřeb účastníků. Vychovatelky účastníky náležitě motivovaly a smysluplně vedly prostřednictvím metod podporující rozvoj osobnostních i sociálních dovedností. Dbaly na to, aby se každý z účastníků ve školní družině cítil dobře. Veškeré činnosti efektivně rozvíjely zájmy účastníků, podporovaly kladný vztah k přírodě, ochraně životního prostředí i sportu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání škola posuzuje především využitím vnitřních evaluačních nástrojů. Hodnocení výsledků vzdělávání v pedagogické radě má převážně statistickou povahu, chybí systematická analýza vzdělávacích výsledků příležitostí ke zlepšení je využití evaluačního

systemu pro sledování a hodnocení úrovně dosahování klíčových kompetencí a cílů realizovaných ŠVP.

Významně pozitivně ovlivňuje vzdělávání žáků realizace školních a třídních projektů s různým zaměřením, především na poznávání přírody a historie, dlouhodobě pořádaných zahraničních zájezdů, exkurzí a tematických výletů. Nadaní žáci jsou podporováni v oblasti jejich zájmů a svědčí o tom především velmi dobré výsledky a umístění v okresních kolech předmětových olympiád v anglickém a českém jazyce, zeměpisu a dějepisu, sportovních, literárních a výtvarných soutěžích. Individuální zájmy žáků jsou dále účinně rozvíjeny v široké škále zájmových kroužků. Kladem je také pravidelné a dlouhodobé přispívání žáků a pedagogů do obecního měsíčníku Dostavník.

Průběžné výsledky vzdělávání žáků na prvním stupni jsou významně lepší než na druhém. Externí výběrové zjišťování úrovně vzdělávání žáků pátých ročníků dokládá, že v republikovém srovnání žáci v českém jazyce dosahovali nadprůměrných a v matematice a dovednostech usnadňujících učení výborných výsledků.

Ve školním roce 2021/2022 výsledky vzdělávání žáků druhého stupně značně kolísaly. Na konci prvního pololetí bylo zaznamenáno 42 žáků ohrožených školním neúspěchem, z nichž 19 neprospělo. V závěru školního roku vzrostl počet úspěšných žáků, s vyznamenáním jich prospělo 71 %, 28 % prospělo, tři žáci neprospěli. Problémovou oblastí z hlediska hodnocení je přechod žáků z prvního na druhý stupeň. Z výsledků žáků vyplývá, že problematickými předměty jsou především matematika, fyzika, český a anglický jazyk, ale také dějepis a chemie.

Kariérové poradenství je poskytováno v potřebném rozsahu a kvalitě. Ve školním roce 2021/2022 byli žáci devátých ročníků úspěšní v jednotných přijímacích zkouškách, na maturitní obory se jich dostalo 75 %.

Efektivnost činností ŠPP v rámci poskytovaných podpůrných opatření dokládají zlepšující se výsledky žáků se ŠVP. Systém podpory žáků a předcházení školnímu neúspěchu je dobře nastaven, avšak u některých žáků především na druhém stupni nebyl zcela účinný. Mezi žáky s ohroženým prospěchem byli i někteří žáci s podpůrnými opatřeními, je tedy žádoucí zaměřit se na jejich podporu a kritéria hodnocení v této oblasti. Udělená kázeňská opatření, vztahující se převážně k nedostatečné přípravě žáků na výuku, převažují nad uloženými pozitivními výchovnými opatřeními. Zde je potřeba zaměřit se na vhodnou podporu motivace a klíčových kompetencí žáků k učení.

Škola účelně využívá programy z oblasti prevence rizikového chování. Ve spolupráci se ŠPP klade důraz na zlepšování vztahů mezi žáky a vhodně k tomu využívá činnosti zaměřené na podporu osobnostních a sociálních dovedností. Veškeré problémové situace jsou bez odkladu efektivně řešeny. Ve výuce se nevyskytovaly kázeňské problémy. Pozitivní je skutečnost, že se v posledních dvou letech snižuje počet neomluvených hodin.

Zájmové vzdělávání ve školní družině zohledňuje věkové zvláštnosti, osobní možnosti a zájmy účastníků. Výsledky účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině jsou průběžně prezentovány na webových stránkách školy, výzdobě budov a při realizovaných akcích. Jsou v souladu se vzdělávacími cíli příslušného ŠVP.

Závěry

Vývoj školy

- Změna ve vedení školy.
- Zlepšení materiálních podmínek, vybavení moderními informačními technologiemi, vybudování odborných učeben.
- Přetrvávající nedostatky z předchozí inspekční činnosti s výjimkou obsahu povinné dokumentace a poskytovaných podpůrných opatření žákům se SVP.

Silné stránky

- Pozitivní vztahy mezi učiteli a žáky v rámci výuky, které vytvářely vhodné prostředí pro společnou práci a spolupráci ve výuce.
- Školní poradenské pracoviště efektivně podporující učitele v metodickém přístupu ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Kvalitní zájmové vzdělávání podporující zájmy i osobnostní a sociální rozvoj účastníků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Úzká škála využívaných evaluačních prostředků se negativně promítá do průběhu a výsledků vzdělávání.
- Nedostatečná prevence předcházení školnímu neúspěchu a slabá diferenciací ve výuce se projevuje vyšším počtem žáků ohrožených školním neúspěchem.
- Omezení škály vzdělávacích metod, málo využití didaktické pomůcky, nevyužívání informačních zdrojů a chybějící propojení informací v souvislostech mají negativní dopad do vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat širší spektrum evaluačních prostředků pro ověřování úrovně výsledků vzdělávání žáků a následně přijímat opatření k jejich zlepšování.
- Zavést systém diferencované výuky podle potřeb žáků na základě zpětné vazby z účelného zhodnocení hodin a sebehodnocení žáků.
- Využívat moderní metody vzdělávání, informační zdroje a propojovat poznatky v souvislostech.
- Vytvořit prostor pro sdílení poznatků pedagogů vedoucích ke zkvalitnění výuky a zařazení moderních metod do vyučovacích hodin a zároveň tuto činnost dále vyhodnocovat.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Pověření dočasným vedením školy od 1. 1. 2023 vydané zřizovatelem 19. 12. 2022
2. Výpis správního řízení o zápisu údajů do školského rejstříku, čj.MSMT-2339/2023-2, s účinností od 25. 1. 2023 (výmaz bývalého ředitele a zápis ředitelky dočasně pověřené vedením)
3. Zřizovací listina Základní školy Šestajovice, okres Praha-východ, vydaná obcí Šestajovice, bez čj., s účinností od 1. 1. 2003 a Dodatků č. 1-6
4. Školní informační systém, školní matrika ke dni inspekce (vzorek)
5. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů, třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce, školní rok 2022/2023 ke dni inspekce
6. Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání a zájmové vzdělávání ve školní družině účinné ke dni inspekce
7. Školní řád a vnitřní řády školní družiny a školní jídelny účinné ke dni inspekce
8. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce (vzorek)
9. Koncepce školy pro druhou polovinu školního roku 2022/2023
10. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce (vzorek)
11. Doklady o přijímání ke vzdělávání, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce (vzorek)
12. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2021/2022
13. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2829/18-S, ze 4. 1. 2019
14. Personální dokumentace vedená, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce (vzorek)
15. Ekonomická dokumentace – účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2022, finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2022 a 2023, finanční vypořádání se státním rozpočtem za rok 2022
16. Dokumentace bezpečnosti a ochrany zdraví – kniha úrazů za školní roky 2021/2022 a 2022/2023, protokoly o technické kontrole herních prvků a elektrických přístrojů ve školním roce 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému **InspIS PORTÁL**.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Stanislava Matulová, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iva Hujerová, školní inspektorka

PhDr. Jana Pavlová, Ph.D., školní
inspektorka

Ing. Hana Borůvková, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.